

BIBLIOTECA *MARCEL·LÍ DOMINGO*

Recull de premsa local i comarcal

EL CASTELL DE LA SUDA

HISTÒRIA I LLEGENDES

CINTA ACCENSI MARTÍNEZ
PROFESSORA D'ECONOMIA
INSTITUT DESPUIG DE TORTOSA

Aquest indret va ser el lloc que va acollir la primera població, almenys que tinguem constància, els ibers, sent un lloc amb una importància estratègica que romandrà al llarg dels segles.

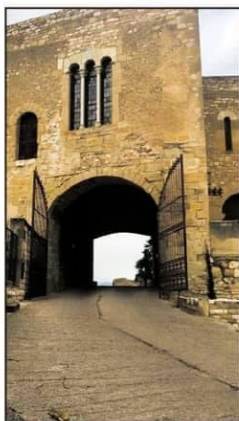
En l'eix cronològic, les primeres dades que ens consten del lloc són que al segle V a.C. s'ubicava amb seguretat la població iber a Tortosa.

Quan al 1972 se va iniciar la construcció de l'actual **Parador Nacional de Turisme**, "Castillo de la Suda", arran de l'obra va sorgir un informe, on evidència el continuïtat ocupacional de restes ibèriques i estructures romanes al lloc, així com la troballa de vuit sitges excavats a la roca amb material ceràmic de diverses èpoques: romana, ibèrica i islàmica.

Però sense dubte l'època de major esplendor de l'indret va ser la musulmana, encara avui en dia trobem a cel obert la **necrópolis islàmica**, la única coneguda per ara a Catalunya i de incalculable valor.

Al segle X en temps de Abd-al-Rahman III van convertir el lloc en alcassaba (ciutadella fortificada) i van construir l'**aljub de la Suda** que té 14 metres de profunditat i que proveïa el lloc amb aigua, conjuntament amb galeries subterrànies que tenien masmorres, que encara se conserven en l'indret. **Turtusha** va ser un dels Regnes Taïfes de al-Andalus, de major importància per la seva ubicació estratègica.

També d'aquesta època tenim la preciosa llegenda de la **"Tossa de la Mora"** la llegenda diu... que quan en l'indret romanien els àrabs, el seu califa el qual per la seva religió podia tenir tantes esposes com

pogués mantenir, solament en tenia una, de la qual estava profundament enamorat, però aquesta en donar a llum el seu fill, va morir... el califa desconsolat, va encomanar als seus súbdits, que ànassin a les muntanyes que hi havien enfront de l'alcassaba (els Ports) i que fessin una tossa amb el perfil de la seva reina mora, i així ho van fer i treballant durant anys ho van aconseguir, i el califa a la seva estança quan mirava l'horitzó, veia el perfil de la seva estimada esposa, la recordava i la plorava amb enyor d'aquell amor perdut, ...i encara avui en dia, se coneix aquest lloc com la "Tossa de la mora" ja que des de l'actual Castell de la Suda se pot observar tot el perfil de la reina.

El musulmans que havien conquerit la ciutat l'any 715 romangueren a Tortosa fins al 1148 quan **Ramon Berenguer IV** va conquerir la ciutat després del setge de l'alcassaba i l'expulsió dels musulmans. Un cop conquerida Tortosa, Ramon Berenguer IV va marxar a la conquesta de Lleida i Fraga al 1149, els musulmans van aprofitar per intentar reconquerir-la, posat-hi setge, com

havien quedat pocs homes a Tortosa, ja que eren en campanya, les dones van ajudar en la defensa de la ciutat i els musulmans van haver d'aixecar el setge, de tal manera que en una època on la figura de la dona tenia uns drets i unes tasques limitades a la seva condició, gràcies a la seva valentia i proesa, tal i com el nostre **Cristòfol Despuig** ens descriu en els seus Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa, ens parla que el compte va crear l'**ordre de l'atxa** en homenatge a aquestes dones, donant privilegis i exempció d'alguns impostos a les dones que van ajudar així com a les seves descendents. Se distinguien per vestir una mena d'escapulari amb una atxa (un tipus de destrial) de gules (vermella) en pal, aquesta costum va durar fins mitjans de segle XV, també se'ls va concedir altres drets a tall d'exemple, poder caminar al costat dels homes i no per darrera com era de costum, ...i avui en dia, quan són les festes de Tortosa, a totes les nostres Pubilles, l'alcaldeessa el dia de la seva proclamació regala una atxa com a símbol de la nostra història, de la valentia i la importància de la figura de la dona tortosina.

Ramon Berenguer IV cedeix la Suda als Montcada i posteriorment gràcies a una donació del rei Alfons II als **caballers templaris**.

És als templaris on tenim una altra llegenda per contar: diuen que els templaris buscaven construir les seves esglésies en llocs energètics, on s'ubicaven portals dimensionals, suposadament els templaris haurien construït a la Suda una petita església en un lloc estratègic, la veritat és que actualment podem trobar en una portalada de l'actual Parador la marca dels Templaris que encara se conserva i donaria viabilitat a aquesta història, o almenys a la presència dels templers en l'indret, de tal manera que de ser cert, se consideraria un lloc sagrat, un lloc de poder en la nova terminologia de la neociència, un lloc on practicar la meditació, la pregària i la il·luminació.

Pren una intensitat la hipòtesis que podria ser un vòrtex energètic, sent un enclau espiritual, que se podria comparar amb el Monestir de Montserrat, la Cova d'Hèrcules a Toledo entre d'altres. En aquest lloc persones amb alta capacitat tele-radiestèsica asseguren poden captar aquest punt energètic, que se situaria entre el hall i la recepció de l'actual Parador de Turisme. Però cadascú és lliure de creure el que vulgui... potser una altra llegenda per captar turisme? potser una realitat per descobrir...qui sap!

Seguint en la història... L'indret va ser **residència del Rei com Jaume I "El conqueridor" o Pere el Cerimoniós**, la Suda se va convertir en Palau Reial. De l'època medieval se conserven els arcs d'accés al recinte, així com la nau del polvorí, el pati d'armes, els forns, les galeries subterrànies. Així com les dos

torres, la Torre Túbil o punta del Diamant, i l'altra torre no té nom, és quadrada i s'incloua en lo que era **Palau reial**.

En època del Renaixement, l'indret no era ni habitable, i així ens consta ja que en la visita del **Rei Felip II** a Tortosa, a 1585 el rei residí al Palau Oliver de Boteller.

En la **Guerra Civil espanyola**, el lloc va ser molt malmès i no fou fins una iniciativa engegada per **Joaquim Bau i Nolla** que va impulsar la creació d'un dels hotels i restaurants, amb més distinció de la zona.

De tal manera que en un mateix lloc tenim la història, dels ibers, romans, musulmans, cristians... i la preciosa història de l'ordre de l'atxa, com la llegenda de la reina mora o del portal energètic, així com veure la preciosa vall de l'Ebre des del seu mirador... No us pareix un indret de lo més especial?

FONTS: Diloli Fons, Jordi i Ferré Anguix, Ramon. *Iberos en Tortosa. Nuevos Datos sobre la protohistoria del bajo Ebro.* SAGVINTVM, 40, 2008.

ESPÀ PATROCINAT PER:

HerraiZ
herrai.com

Som solucions!

PROTECCIÓ LABORAL EINES ELÈCTRIQUES EINES MANUALES MAQUINÀRIA, TALLER I INDÚSTRIA INDÚSTRIA ALIMENTÀRIA AGRÍCOLA I JARDÍ FERRETERIA SEGURETAT VIAL	CONSTRUCCIÓ PISCINA EMMAGATZEMATGE I ORDENACIÓ CONDUCCIONS D'AIGUA BOMBES PROVEÏMENT D'AIGUA EVACUACIÓ D'AIGUA REG AGRÍCOLA / RESIDENCIAL
---	--

HerraiZ Maquinària I.C.A. | Ferreteria Industrial
C/ d'Amposta, 46, 43500 Tortosa, Tarragona Tel. 977 501300
HerraiZ Sistemes S.A.
C/ d'Amposta, 42, 43500 Tortosa, Tarragona
Tel. 977 588 787
HerraiZ - Ferreteria Industrial | Tarragona
Pol. Industrial Riu Clar,
C/ del Ferro, 18, nave 12, 43006 Tarragona
Tel. 977 092 150